

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13708,Represje-wobec-duchowieństwa-slaskiego-w-latach-1939-1956-i-beda-was-przesladowa.html>
26.04.2024, 11:09

Represje wobec duchowieństwa śląskiego w latach 1939-1956 „... i będą was prześladować ” (Łk 21.12)

Ekspozycja została przygotowana przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej - Oddział w Katowicach we współpracy z Muzeum Historii Katowic.

Autorami scenariusza są Kornelia Banaś i dr Adam Dziurok.

Wystawa po raz pierwszy została zaprezentowana w Muzeum Historii Katowic w dniach 21.03-30.04.2001 r. Na wystawie zaprezentowane zostały materiały dotyczące prześladowań kapłanów śląskich przez totalitarne systemy: hitlerowski i komunistyczny. Oprócz unikalnych zdjęć archiwalnych i pamiątek osobistych z wielu zbiorów prywatnych, muzeów i archiwów na wystawie można było zobaczyć dokumenty władz państwowych, sądowych i aparatu bezpieczeństwa. Wiele z tych materiałów zostało zaprezentowanych publicznie po raz pierwszy. Autorzy wystawy pokazali powody, a także skalę oraz rodzaje prześladowań, jakie dotknęły wielu księży i zakonników pochodzących z diecezji katowickiej lub działających na jej terenie. Wiele miejsca poświęcono kapłanom zamordowanym przez reżim hitlerowski i zaliczonym do grona błogosławionych (ks. Józef Czempiel, ks. Emil Szramek, o. Stanisław Kubista, o. Ludwik Mzyk) oraz biskupom śląskim wysiedlonym z diecezji zarówno podczas okupacji, jak i w okresie powojennym. Wystawa mogła stać się bodźcem do pogłębionej refleksji nad rolą Kościoła i kapłanów w systemach zniewolenia człowieka, a także impulsem do dalszych badań nad zagadnieniem prześladowania duchowieństwa.

1.

2.

3.

4.

5a.

5b.

Podpisy do zdjęć:

1. List testament ks. Jana Machy napisany w przeddzień śmierci: „Kochani Rodzice i Rodzeństwo! Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus. To jest mój ostatni list. Za 4 godziny wyrok będzie wykonany. Kiedy więc list ten będziecie, mnie już nie będzie między żyjącymi! Zostańcie z Bogiem ! Przebaczcie mi wszystko!...”
List ze zbiorów prywatnych
2. Gilotyna którą wykonano wyrok na ks. J. Masze.
Zdjęcie ze zbiorów prywatnych
3. Akt zgonu ks. J. Czempieła wystawiony przez władze niemieckie 17.VII.1942 r.
Dokument ze zbiorów prywatnych
4. Uroczyste powitanie biskupów katowickich powracających z czteroletniego wygnania do diecezji - listopad 1956 r.
Zdjęcie ze zbiorów Archiwum Archidiecezjalnego w Katowicach
5. Zadanie na przeprowadzenie obserwacji bp. S. Adamskiego przez władze bezpieczeństwa.
Dokumenty pochodzą ze zbiorów Archiwum IPN w Katowicach

Wystawa prezentowana była w niżej wymienionych miejscowościach:

- Katowice Muzeum Historii Katowic 21.03.2001–30.04.2001 r.
- Piekary Śląskie Miejska Biblioteka Publiczna 14.02.2002–30.03.2002 r.
-

Tarnowskie Góry Ratusz 11.04.2002–15.05.2002 r.

Chorzów Starochorzowska Fundacja Kultury 10.12.2002–23.01.2003 r

Mikołów Instytut Mikołowski 24.01. 2003–19.02.2003 r.

Bieruń Bieruński Ośrodek Kultury 1.04.2003–24.04.2003 r.

